

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 408/04-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. decembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. Jozefa Majského, bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. P. F., B., ktorou namietal porušenie jeho základných práv a slobôd zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie jeho práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tpo 7/04 z 23. februára 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. Jozefa Majského o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. apríla 2004 doručená sťažnosť JUDr. Ing. Jozefa Majského (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv a slobôd zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie jeho práva vyplývajúceho z čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Tpo 7/04 z 23. februára 2004.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že mu uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) z 23. januára 2004 sp. zn. 7 Ntv 146/03 bola predĺžená lehota trvania väzby o 4 mesiace, t. j. do 27. mája 2004, z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.

Sťažovateľ podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu proti uzneseniu okresného súdu z 23. januára 2004 o predĺžení lehoty trvania jeho väzby sťažnosť (podanie zo 7. februára 2004).

O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 7 Tpo 7/04 z 23. februára 2004 tak, že ju podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ namietal, že uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 7/04 z 23. februára 2004, ako aj jemu predchádzajúcim postupom krajského súdu boli porušené jeho základné práva a slobody zaručené v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo zaručené v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru.

Namietané porušenie svojich základných práv a slobôd sťažovateľ odôvodnil tým, že predmetné uznesenie bolo vydané v rozpore s § 71 ods. 1 a 2 Trestného poriadku a je teda nezákonné, pretože žiadny z dôvodov väzby neexistoval pri jeho zadržaní 21. októbra 2002 a neexistuje „ani dnešného dňa“, napriek tomu sa nachádza vo väzbe, ktorej lehota mu je neustále predlžovaná. Uvedené tvrdí napriek tomu, že si je vedomý existencie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tz 16/03 z 29. júla 2003.

S poukazom na to, že tak okresný súd, ako aj krajský súd sa podľa neho vo svojich doterajších rozhodnutiach nezaoberali jeho tvrdeniami (resp. ich ponechali bez povšimnutia), sťažovateľ opätovne uviedol argumenty predložené už krajskému súdu

v sťažnosti zo 7. februára 2004 proti uzneseniu okresného súdu z 23. januára 2004, na základe ktorých namieta neexistenciu dôvodov väzby podľa § 67 ods. 1 Trestného poriadku vo vzťahu k jeho osobe v uvedenej veci.

Sťažovateľ predovšetkým namietal, že pri vypočutí vyšetrovateľom 15. októbra 2002 oznámil svoju plánovanú cestu do Izraela a po tomto výsluchu vycestoval aj do Bieloruska, pričom sa následne na územie Slovenskej republiky vrátil, hoci tak urobiť nemusel. Následne sa 19. októbra 2002 telefonicky dohodol s vyšetrovateľom, že 21. októbra 2002 si upresnia termín výsluchu. Dňa 21. októbra 2002 však musel navštíviť svojho zubného lekára a po návrate si pre neúchajúce bolesti ľahol spať. Až po návšteve manželky D. D., ktorá ho požiadala, aby ju odprevadil na stretnutie s predstaviteľom NATO v Hainburgu, sa rozhodol vycestovať z územia Slovenskej republiky v úsilí prispieť k zlepšeniu zhoršujúcich sa vzájomných manželských vzťahov. Počas tejto cesty bol zadržaný. Vo vzťahu k dôvodom väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sťažovateľ poukazuje na to, že nemal v úmysle ujsť, aj keď bol zadržaný na hraničnom priechode, pretože tak mohol urobiť už skôr pri vycestovaní do Bieloruska. Toto jeho tvrdenie potvrdzuje aj skutočnosť, že po prepustení z väzby 21. júna 2003 sa uchýlil na svoju poľovnícku chatu a zdržiaval sa len na nej, mohol ujsť, ale sa o to ani nepokúšal.

Vo vzťahu k dôvodom väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sťažovateľ tvrdí, že nikdy nikoho neovplyvňoval a nemá to v úmysle ani po prepustení z väzby. Jeho údajné ovplyvňovanie svedka Ing. M. Š. prostredníctvom tretích osôb je vykonštruované v snahe orgánov činných v trestnom konaní udržať ho vo väzbe.

K dôvodu väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ namietal, že úvahy „o možnosti pokračovať, resp. dokonáť skutok, sú právne irelevantné“, pretože krajský súd vyhlásil konkurz na majetok spoločnosti HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. (uznesením z 28. mája 2002), ako aj konkurz na majetok spoločnosti B. M. G. INVEST, s. r. o., K. (uznesením z 3. septembra 2002). V tejto súvislosti poukázal na § 14 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

Vo vzťahu k dôvodom väzby vyplývajúcim z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tz 16/03 z 29. júla 2003 sťažovateľ uvádza, že ustanovenie § 270 ods. 4 Trestného poriadku (orgán, ktorému vec bola prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci najvyšší súd, a je povinný vykonávať procesné úkony, ktorých vykonanie najvyšší súd nariadil) bolo uplatnené v rozhodnutí okresného súdu sp. zn. Ntv 146/03 z 24. septembra 2003. Po vydaní predmetného rozhodnutia a vykonaní ďalších úkonov v prípravnom konaní už automatické uplatňovanie tohto ustanovenia v predmetnom konaní a najmä v konaní vedenom na krajskom súde je v rozpore so zákonom, a to s ustanoveniami týkajúcimi sa rozhodovania o väzbe, najmä s § 71 a § 72 Trestného poriadku.

Na základe uvedených tvrdení sťažovateľ namieta: „Krajský súd v Košiciach tým, že uznesením z 23. 2. 2004 sp. zn. 7 Tpo 7/04 podľa § 148 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol moju dôvodnú sťažnosť, porušil ustanovenia Tr. poriadku týkajúce sa rozhodovania o sťažnosti a najmä v konečnom dôsledku porušil moje základné ústavné práva a slobody.

Rovnako posudzujem aj predchádzajúci postup Okresného súdu Košice I vyjadrený v rozhodnutí z 23. 1. 2004 sp. zn. 7 Ntv 146/03, ktorým podľa § 71 ods. 1 Tr. por. predĺžil lehotu trvania mojej väzby do 27. 5. 2004. Na uvedenej skutočnosti nič nemení fakt, že okresný súd nepredĺžil lehotu trvania väzby v plnom súlade s návrhom Krajskej prokuratúry v Košiciach.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej rozhodol týmto nálezom:

„1. Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 23. 3. 2004 sp. zn. 7 Tpo 7/04 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený článok 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj článok 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 23. 2. 2004 sp. zn. 7 Tpo 7/04 a uznesenie Okresného súdu Košice I z 23. 1. 2004 sp. zn. 7 Ntv 146/03 sa zrušujú.“

Ústavný súd zistil, že v ďalšom priebehu konania bol uznesením okresného súdu z 21. mája 2004 zamietnutý návrh Krajskej prokuratúry v Košiciach na predĺženie lehoty

trvania väzby sťažovateľa, proti ktorému podal prokurátor sťažnosť. O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 7 Tpo 40/04 zo 4. júna 2004 tak, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu z 21. mája 2004 zrušil a lehotu trvania väzby sťažovateľa predĺžil do 27. septembra 2004. Sťažovateľ podaním doručeným generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) 21. apríla 2004 podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej rozhodol okresný súd 14. júla 2004 tak, že túto zamietol. Rozhodnutím generálneho prokurátora bol sťažovateľ 4. augusta 2004 prepustený z väzby na slobodu.

II.

1. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2. Sťažovateľ tvrdí, že uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 7/04 z 23. februára 2004 a konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru.

Z listinných dôkazov pripojených k sťažnosti, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu vyplýva, že krajský prokurátor v Košiciach (ďalej len „krajský prokurátor“) podal v zákonnej lehote návrh na predĺženie lehoty trvania väzby

sťažovateľa o šesť mesiacov (do 27. júla 2004). V odôvodnení návrhu okrem iného uviedol, že vyšetrovateľ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Služby justičnej polície Policajného zboru, Odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti (ďalej len „vyšetrovateľ odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti“), uznesením z 21. októbra 2002 vzniesol obvinenie sťažovateľovi a ďalším dvom osobám pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona v podstate na tom skutkovom základe, že obvinení v období od novembra 2001 založili zločineckú skupinu pôsobiacu v Bratislave, na území Slovenskej republiky a v zahraničí v úmysle preniknúť do orgánov spoločností HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. a B. M. G. INVEST, s. r. o., K., získať tak nad spoločnosťami kontrolu, ale najmä získať príjmy, páchať rôznu trestnú činnosť tak, že na podklade splnomocnení prevádzali, nakupovali akcie a obchodné podiely, prevádzali a započítali pohľadávky spoločnosti, prevádzali a vyberali finančné prostriedky, svoj zámer realizovali tak, že sťažovateľ koordinoval činnosť ďalších dvoch obvinených, ktorí realizovali plnenie jednotlivých úloh tak, že sfaľšovali zmluvu medzi spoločnosťou HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. a CAVALIER SALES LLC o postúpení pohľadávky voči Slovenským telekomunikáciám, a. s., B. vo výške 112 064 312 500 Sk za 1 Sk, sfaľšovali zmluvu o sprostredkovaní postúpenia uvedenej pohľadávky medzi HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. a COMMODORE ASSOCIATES LLC, pričom odmenu za sprostredkovanie vo výške 600 000 000 Sk plnili sfaľšovanými zmluvami o postúpení pohľadávok voči viacerým obchodným spoločnostiam a ich započítaním so sprostredkovateľskou odmenou spôsobili spoločnosti HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. škodu vo výške najmenej 600 000 000 Sk. V priebehu vyšetrovania vyšlo najavo, že sťažovateľ a ďalší obvinení sa mali dopustiť aj ďalších čiastkových útokov pokračujúceho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v období od novembra 2001 do 21. októbra 2002 sťažovateľ koordinoval činnosť ďalších obvinených, pričom podvodným spôsobom previedli z vlastníctva spoločnosti HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. na COMMODORE ASSOCIATES LLC akcie dcérskych spoločností spoločnosti HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K., a to Horizont International a Technoinvest – Holding tak, že obvinený D. B. ako zástupca COMMODORE ASSOCIATES LLC uzavrel s V. F.

ako zástupcom HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. 25. januára 2002 zmluvy o kúpe akcií, na základe ktorých mal COMMODORE ASSOCIATES LLC kúpiť akcie uvedených dcérskych spoločností za kúpnu cenu 336 100 000 Sk a na druhej strane predať spoločnosti HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K., akcie spoločnosti T. B. Trade, a. s., B. n. B. za kúpnu cenu 336 100 000 Sk, pričom obvinený D. B. ako zástupca COMMODORE ASSOCIATES LLC uviedol V. F. ako zástupcu HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. do omylu v otázke vlastníctva akcií, ktoré boli predmetom zmluvy a ktoré COMMODORE ASSOCIATES LLC nevlastnil. Úhradou kúpnej ceny vykonanou vzájomným zápočtom tak spôsobili škodu spoločnosti HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. vo výške 336 100 000 Sk. V dňoch 1. februára 2002 až 3. februára 2002 dal sťažovateľ pokyn zatvoriť pobočky spoločností HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. a B. M. G. INVEST, s. r. o., K., pričom z nich boli následne vyzbierané finančné prostriedky a sústredené do centrály v K. pod klamlivou informáciou o výkone auditu. Obvinený D. B. zo sústredených cca 50 000 000 Sk prevzal 5. februára 2002 v K. 40 000 000 Sk s vystaveným pokladničným dokladom a uvedeným účelom platby navýšenia základného imania dcérskej spoločnosti Horizont Investment & Consulting, a. s., B., čiastku nepoužil na určený účel, tento dodatočne zdôvodňoval platbou za kúpu súčiastok na výherné hracie automaty, ktorá v skutočnosti nebola realizovaná, a dňa 5. februára 2002 v čase okolo 18.00 h v sídle spoločnosti Sipox Holding, a. s., v B. v kancelárii generálneho riaditeľa odovzdal uvedenú čiastku 40 000 000 Sk v piatich bezpečnostných kufríkoch sťažovateľovi, ktorý si ju prisvojil na škodu spoločnosti B. M. G. INVEST, s. r. o., K.

Podľa krajského prokurátora z dovtedy vykonaného vyšetrovania vyplýval záver, že sťažovateľ sa opakovane (trikrát) dopustil *„podvodného konania za účelom vylákania bonitných pohľadávok a aktív zo spoločnosti HORIZONT, prostredníctvom spoluobvinených B. a Ing. P.“*.

V návrhu sa ďalej konštatuje, že v rámci vykonaného vyšetrovania boli všetci obvinení upovedomení o stíhaní za skutky, ktorých spáchanie je im kladené za vinu, ku ktorým boli vypočutí a následne konfrontovaní. Vo vzťahu k obvineným D. B. a Ing. P. P. prebiehalo extradičné konanie na základe žiadosti o ich vydanie z Českej

republiky. Vo vzťahu k obvinenému Ing. P. P. bola podaná žiadosť o právnu pomoc spočívajúcu v jeho výsluchu. Boli vypracované znalecké posudky znalcami z odvetvia ekonomiky a podnikania, z odvetvia psychiatrie a psychológie, vypočutí viacerí svedkovia. Napriek uvedenému bolo v rámci prebiehajúceho vyšetrovania potrebné zabezpečiť originály zmlúv, ktoré by boli vhodné na skúmanie grafologickou expertízou, vypočúť ďalších svedkov (T., JUDr. H., Ing. V.). V návrhu sa ďalej uvádza: „*Predmetom právnych pomoci sú výsluchy obv. Ing. P. P., R. B., PhDr. Ž. a Ing. K. v ČR, Simon Denton vo Veľkej Británii, Stavros Loizou resp. iného zástupcu firmy S. N. L. Tourist na Cypre, Franklin D. Fitzgerald resp. iného zástupcu firmy WORLDWIDE ACQUISITIONS LTD na Bahamách, Jade Francis Carro resp. iného zástupcu firmy ORION PROPERTY Ltd. Na Britských panenských ostrovoch, Andrew D. Jones zakladateľa firiem CAVALIER SALES LLC a COMODORE ASSOCIATES LLC v USA štáte DELAWARE a Serge Karas notára a Norman Goodman súdneho úradníka v USA štáte New York.*

Predmetom citovaných právnych pomoci sú aj žiadosti o zaslanie súvisiacich písomností osvedčujúcich existenciu jednotlivých firiem a obchodných transakcií.

Zuž realizovaných výsluchov vyplynula potreba odborného skúmania hlasu JUDr. Ing. Jozefa Majského formou znaleckého posudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené sú výsluchy ďalších svedkov limitované vyššie uvedenými úkonmi ako aj objasňovanými skutočnosťami v rámci vyvíjajúcej sa dôkaznej situácie.“

Okresný súd po prerokovaní návrhu krajského prokurátora 23. januára 2004 uznesením sp. zn. 7 Ntv 146/03 rozhodol o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa (ktorá mala uplynúť 27. januára 2004) o štyri mesiace (do 27. mája 2004) dôvodiac, že po preskúmaní návrhu na predĺženie väzby a príslušného spisového materiálu dospel k záveru o dôvodnosti návrhu, avšak z hľadiska dĺžky navrhovaného predĺženia je akceptovateľná doba štyroch mesiacov aj napriek skutočnosti, že ide o rozsiahle dokazovanie („*rozsiahly spisový materiál*“), ktoré si vyžiadalo vypočutie „*množstva svedkov*“, pričom aj napriek uvedenému je ešte potrebné vypočúť viacero osôb, a to aj formou právnej pomoci. Pokiaľ ide o existenciu väzobných dôvodov podľa § 67 ods. 1

písm. a), b) a c) Trestného poriadku, okresný súd poukázuc na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tz 16/03 z 29. júla 2003 uviedol, že tieto aj naďalej trvajú.

V označenom rozhodnutí sa najvyšší súd zaoberal existenciou zákonných podmienok väzby sťažovateľa. Vo vzťahu k uzneseniu vyšetrovateľa odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti sp. zn. ČVS: VKE-17/ÚV-OVOZTČ-BA-2002 z 30. júla 2002, ktorým bolo začaté trestné stíhanie vo veci, a vo vzťahu k uzneseniu vyšetrovateľa odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti sp. zn. ČVS: VKE-17/ÚV-OVOZTČ-BA-2002 z 21. októbra 2002, ktorým bolo sťažovateľovi a ďalším dvom osobám vznesené obvinenie pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona, uviedol: „*Tieto rozhodnutia sa opierajú o konkrétne dôvody - dôkazy zadovážené zákonným spôsobom v prípravnom konaní. Z nich je evidentné, že dôvodné podozrenie u oboch obvinených zo spáchania skutku uvedeného v uznesení o začatí trestného stíhania i uznesenia o vznesení obvinenia je dané.*

Dôvodné podozrenie, že obvinení sa stíhaných trestných činov dopustili, však existovalo a existuje. V čase, keď im bolo vznesené obvinenie (a doposiaľ nebolo v predpísanom konaní zrušené) pramenilo z usvedčujúcich dôkazov, ktorými boli najmä výpovede svedkov V. F., Ing. M. Š., ako aj JUDr. M. B. a JUDr. V. B., ako aj z listinných dôkazov. Výpovede týchto svedkov i listinné dôkazy obsahujú tvrdenia, že pri prevode majetku Horizontu a. s. K. a BMG Invest s. r. o. K. neišlo len o dovolený prechod vlastníckeho práva, ale išlo o konanie v rozpore s trestným právom, dostatočne odôvodňujúce záver, že sa ním konkrétne osoby dopustili trestného činu.

Z týchto dôvodov bol postup vyšetrovateľa, ktorý vzniesol JUDr. Ing. Jozefovi Majskému a Ing. P. P. obvinenie v súlade s ustanovením § 163 ods. 1 Tr. por.

Tým boli, a aj v súčasnosti sú, splnené podmienky predpokladané ustanovením § 68 ods. 1, veta prvá Tr. por., podľa ktorej vziať do väzby možno len osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie (§ 163).“

Vo vzťahu k existencii väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku najvyšší súd v označenom rozhodnutí poukázal na ustanovenie § 76 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého osobu podozrivú zo spáchania trestného činu môže, ak je tu niektorý z dôvodov väzby (§ 67), vyšetrovateľ alebo policajný orgán zadržať, aj keď proti nej doteraz nebolo vznesené obvinenie. Na zadržanie treba predchádzajúci súhlas prokurátora. Bez takého súhlasu možno zadržanie vykonať, len ak vec nepripúšťa odklad a súhlas vopred nemožno dosiahnuť, najmä ak bola taká osoba pristihnutá pri trestnom čine alebo zastihnutá na úteku (z čoho možno vyvodiť, že dôvod väzby môže byť daný aj u podozrivej osoby, ktorej nebolo dosiaľ vznesené obvinenie a jej zadržanie za okolností uvedených v citovanom ustanovení nemožno považovať za nezákonné, aj keď samotnému rozhodovaniu o väzbe musí predchádzať vznesenie obvinenia), pričom uviedol: „*Obvinený JUDr. Ing. Jozef Majský vedel o tom, že sa mal 21. októbra 2002 dostaviť na výsluch k vyšetrovateľovi. Napriek tomu, že sa mal s ním telefonicky spojiť a dohodnúť si presný čas výsluchu neurobil tak. Vyšetrovateľ svoje úkony smerujúce k výsluchu obvineného preukázal celým radom v spise založených úradných záznamov. Z týchto vyplynulo, že obvinený JUDr. Ing. Jozef Majský sa nielenže s vyšetrovateľom podľa predchádzajúcej ústnej – telefonickej dohody nespojil, ale ho nebolo možné ani zastihnúť na mobilnom telefóne, ktorý odovzdal synovi. Vyšetrovateľ ho nemohol zastihnúť ani v sídle firmy ani doma a prostredníctvom detí a zamestnankyne sa dozvedel, že je u zubára, resp. spí doma. Keď po jeho márnom vyčkávaní v sídle firmy v B. dostal vyšetrovateľ správu, že sa nachádza vo vozidle na štátnej hranici a mieni opustiť územie Slovenskej republiky je len logické, že vyšetrovateľ a neskôr i prokurátor a súdy považovali toto konanie obvineného JUDr. Ing. Jozefa Majského za také, ktoré vzbudzovalo a naďalej napriek odstupu času vzbudzuje obavu, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu. Tým bol naplnený väzobný dôvod podľa § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por.*“

Vo vzťahu k existencii väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd v označenom rozhodnutí uviedol, že jeho existencia, pokiaľ ide o osobu sťažovateľa a ďalšieho obvineného Ing. P. P., sa opiera o konkrétne zistenia o ďalších trestných stíhaniach obidvoch obvinených. K námietke, že po vyhlásení konkurzu na majetok spoločností HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. a B. M. G. INVEST, s. r. o., K.

už nie je prakticky možné dokonať trestný čin uvedený v uznesení o vznesení obvinenia, uviedol, že pre nedostatok informácií orgánov činných v trestnom konaní o všetkých členoch a všetkých aktivitách skupiny, ktorej členmi sú aj obvinení, a to konkrétne o aktivitách vo vzťahu k majetku spoločností HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. a B. M. G. INVEST, s. r. o., K. nie je možné vylúčiť (nie dokonanie) ale dokončenie trestného činu podvodu na škodu týchto spoločností. Obava z dokončenia trestného činu mala spočívať v tom, že sťažovateľ sa podľa výpovedí viacerých svedkov - zástupcov firiem, voči ktorým mala spoločnosť HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K. pohľadávky, domáhal plnenia na základe údajného postúpenia uvedených pohľadávok, ktoré tvorilo súčasť konania, pre ktoré je sťažovateľ trestne stíhaný.

Pokiaľ ide o existenciu väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, najvyšší súd v označenom rozhodnutí konštatoval, že sa „*v prerokúvanej veci jedná o rozsiahlu trestnú činnosť, ktorej odhaľovanie po jednotlivých čiastkových útokoch prebieha v súbehu s objasňovaním s už známymi a odhalenými čiastkovými útokmi (súbežne teda prebiehalo i vyšetrowanie i preverovanie) a vyšetrowanie nemohlo byť z objektívnych príčin ukončené. (...) Nebol tiež známy počet a totožnosť zúčastnených páchatel'ov a najmä preto existovala dôvodná obava z ovplyvňovania vyšetrowania odôvodnená konkrétnymi aktivitami obvinených. Prepustením obvinených na slobodu teda nepochybne hrozilo zmarenie, minimálne však podstatné sťaženie dosiahnutia účelu trestného konania.*“

Proti uzneseniu okresného súdu z 23. januára 2004 o predĺžení lehoty trvania väzby podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu sťažnosť, v ktorej namietal neexistenciu dôvodov väzby podľa § 67 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov obdobných, ako sú obsiahnuté v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 23. apríla 2004.

O sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 23. januára 2004 rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 7 Tpo 7/04 z 23. februára 2004 tak, že ju podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa stotožňuje so závermi okresného súdu, pričom doba štyroch mesiacov, o ktoré bola lehota väzby predĺžená, je dostačujúca aj z hľadiska rozsahu, charakteru a časovej náročnosti výsluchu

menšieho počtu svedkov a realizácie jedného znaleckého posudku, t. j. úkonov, ktoré je potrebné ešte vykonať, pretože na realizáciu právnych dožiadaní, ako už bolo konštatované okresným súdom, sťažovateľ nemôže žiadnym spôsobom vplývať.

3. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu

vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

Opierajúc sa o tieto východiská posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

4. Najvyšší súd sa v rozsudku sp. zn. 2 Tz 16/03 z 29. júla 2003 zaoberal existenciou zákonných podmienok väzby sťažovateľa posudzujúc zákonnosť uznesenia krajského súdu sp. zn. 7 Tpo 3/03 z 12. februára 2003 a uznesenia okresného súdu sp. zn. 7 Ntv 108/02 zo 17. júna 2003.

Právne účinky ustanovenia § 270 ods. 4 Trestného poriadku [podľa ktorého orgán, ktorému vec bola prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci najvyšší súd (v rámci rozhodnutia o sťažnosti pre porušenie zákona) a je povinný vykonať procesné úkony, ktorých vykonanie najvyšší súd nariadil] sa vo vzťahu k okresnému súdu, ktorého rozhodnutie zo 17. júna 2003 najvyšší súd zrušil a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, uplatnili v uznesení okresného súdu sp. zn. 7 Ntv 146/03 z 24. septembra 2003. Aj v rámci opätovného prerokovania veci mal však okresný súd povinnosť prihliadať na prípadné zmeny v priebehu ďalšieho postupu vyšetrovania relevantné pre rozhodnutie o existencii zákonných dôvodov väzby v čase rozhodovania (§ 72 Trestného poriadku).

Tým skôr bolo povinnosťou okresného súdu, ako aj krajského súdu (v ktorých právomoci bolo posúdenie skutkových aj právnych otázok relevantných z hľadiska rozhodnutia o predĺžení lehoty trvania väzby sťažovateľa) pri skúmaní trvania zákonných dôvodov väzby vychádzať zo skutkového a právneho stavu aktuálneho v čase rozhodovania o návrhu krajského prokurátora z 9. januára 2004.

To však neznamená, že by záver okresného súdu v uznesení sp. zn. 7 Ntv 146/03 z 23. januára 2004 a následne aj záver krajského súdu v napadnutom uznesení

sp. zn. 7 Tpo 7/04 z 23. februára 2004 (v ktorom sa s právnym názorom okresného súdu stotožnil) o pretrvávajúci dôvodov väzby sťažovateľa podľa § 67 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku, tak ako ich zistil najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 2 Tz 16/03 z 29. júla 2003, bolo možné a priori kvalifikovať ako arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

Ústavný súd nepovažuje za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený názor všeobecných súdov (vyplývajúci z ich stotožnenia sa s právnym názorom najvyššieho súdu v rozsudku sp. zn. 2 Tz 16/03 z 29. júla 2003), že v čase ich rozhodovania o návrhu krajského prokurátora z 9. januára 2004 pretrvávalo dôvodné podozrenie sťažovateľa zo spáchania trestných činov v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia z 21. októbra 2002. Za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené nepovažuje ústavný súd ani ich hodnotenie skutkových okolností týkajúcich sa pokusu sťažovateľa vycestovať do Rakúskej republiky 21. októbra 2003 vo vzťahu k existencii odôvodnenej obavy, že sťažovateľ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, zakladajúcej dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vrátane neakceptovania sťažovateľovej obrany, podľa ktorej mu zdravotný stav (bolesť zubov a oštiepenie u zubného lekára) neumožnili dostaviť sa na výsluch k vyšetrovateľovi, prípadne sa s vyšetrovateľom telefonicky kontaktovať, na druhej strane mu však nebránili v ceste do Hainburgu (mimo územia Slovenskej republiky).

Ústavný súd však zároveň konštatuje, že náležité posúdenie trvania zákonných dôvodov väzby sťažovateľa v čase rozhodovania o návrhu krajského prokurátora z 9. januára 2004 vyžadovalo vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ sa v období medzi prepustením z väzby 21. júna 2003 do opätovného obmedzenia jeho osobnej slobody 27. júna 2003 zdržiaval na svojej poľovníckej chate v O. a nepokúšal sa ujsť, s prihliadnutím na dlhšie obdobie, ktoré uplynulo od udalostí z 21. októbra 2003, aby sa minimálne krajský súd náležite vysporiadal s námietkou sťažovateľa obsiahnutou v sťažnosti zo 7. februára 2004, podľa ktorej: *„(...) pokiaľ aj 21. 10. 2002 existoval dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por., som toho názoru, že mojím správaním sa v čase od 22. 6. 2003 do 27. 6. 2003 som dostatočne odôvodnil jeho neexistenciu v súčasnosti“*.

Obdobne dôvodnosť obavy z dokončenia trestného činu spočívajúcu v nebezpečenstve pokusu zo strany sťažovateľa o speňaženie majetkových práv a aktív alebo o uplatnenie pohľadávok podvodne nadobudnutých z majetku spoločností HORIZONT SLOVAKIA, a. s., K., resp. B. M. G. INVEST, s. r. o., K. bolo potrebné konfrontovať s aktuálnym stavom objasnenosti relevantných skutkových okolností v prebiehajúcom vyšetrowaní a s aktuálnym stavom v konkurzných konaniach týkajúcich sa majetku oboch spoločností.

Aj napriek určitým pochybnostiam v naznačených smeroch však ústavný súd považuje právne a skutkové závery okresného súdu a krajského súdu ohľadne pretrvávania väzobného dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vo vzťahu k väzbe sťažovateľa v čase rozhodovania o návrhu krajského prokurátora z 9. januára 2004 za ústavne akceptovateľné.

Vzhľadom na skutkovú a právnu zložitosť veci, vývoj dôkaznej situácie, ako vyplýva z návrhu krajského prokurátora z 9. januára 2004 (ale aj z obsahu vyšetrovacieho spisu), vzhľadom na rozsah dokazovania (a úkony, ktoré bolo potrebné ešte vykonať) s prihliadnutím na závažnosť obvinení vznesených proti sťažovateľovi a na jeho osobné pomery, z ktorých vyplývala možnosť disponovať značnými materiálnymi a personálnymi zdrojmi, nepovažoval ústavný súd za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený názor všeobecných súdov, ktoré svedeckú výpoveď Ing. M. Š. z 27. júna 2003 ohľadne nátlaku sťažovateľa na neho prostredníctvom tretích osôb v súvislosti s jeho vypovedaním pred orgánmi činnými v trestnom konaní kvalifikovali ako pretrvávajúcu skutkovo odôvodnenú hrozbu kolúzneho správania sťažovateľa (pozri uznesenie krajského súdu č. k. 7 Tpo 41/03-52 z 3. júla 2003).

Prípadný odchylný právny názor ústavného súdu na existenciu zákonného dôvodu väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku nemôže ovplyvniť v danom prípade záver o existencii zákonného dôvodu väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Rozsah a charakter úkonov prípravného konania realizovaných v období januára 2004 až mája 2004, ako vyplývajú z vyšetrovacieho spisu, taktiež vylučuje záver, že by orgány činné v trestnom konaní nepostupovali v predmetnej veci s náležitou starostlivosťou a rýchlou, resp. že by väzba sťažovateľa sledovala odlišný cieľ ako zabezpečenie dosiahnutia účelu trestného stíhania, t. j. náležitého vyšetrenia okolností zakladajúcich dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a v prípade, že to výsledky vyšetrovania budú dostatočne odôvodňovať, vznesenia obžaloby a postavenia obvineného pred súd.

V dôsledku uvedených skutočností nemožno konštatovať, že by účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu mohli byť v rozpore s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Pretože ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci okresného súdu a krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označenými právami podľa ústavy a dohovoru, sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2004